

PARS QUARTA
POLEMICA

PRÆNOTIO

1. Almæ Virginis Assumptio veritatis culmen attingit, si nonnullæ antidiomarianitarum difficultates et sophismata diluantur. Quemadmodum quippe sol, omni nube de cœlo propulsa, majori lumine fulget; ita cujuscumque veritatis lux, omni difficultatis nube sublata, majori jubare majorique venustate coruscat. Nil isto vero verius; quum, teste Aristotele (1), non satis plene sit veritatem adstruere, nisi etiam causam falsam assignaveris, illamque toto nisu refutaveris. Unde postulat recte instituta methodus adversariorum arguere falsitatem, eorumque non tam argumenta quam deliramenta penitus improbare. Nequit igitur theologus vir ad unguem suo munere fungi, nisi sedulam navet operam, ut difficultates in rem suam invectas solerter expendat, et illam ex adversariorum impetu tueatur. Ex quo id lucri recipit, ut sua veritas majore in luce ac soliditate collocetur. Quare fit, ut et nos thesin hanc disputa-

tive tractantes, majus exinde robur lumenque trahamus.

2. Hæc pars quartæ nostræ theos impedit præcipue novatores qui, cum omnem pudorem exuerint, Lutherò ex-monacho et stigmatico Calvino ducibus, omnem traditionis auctoritatem, ne dicam cogitationem expunxerunt, adeo, ut adversus omnem catholicam veritatem, quas inter Assumptio Virginis, per traditionis vehiculum agnitam furenti rabie venenata jacula torserint. Et ætate hac nostra cum protestantismus omnia sus deque vertat, illa contra traditionem quamlibet sæva pugna recruduit. Et has tenebras serere, quo Dei Ecclesiam reformarent. Veri reformatores vel melius destructores!! Domum incenderunt ad eam a sorribus purgandam. Quis risum tenere queat? Sed nedum hæretici, verum et alii qui, etsi fidem catholicam dent, suo prorsus ingenio confisi Deiparæ Virginis Assumptionem vanis conjecturis detrectant. Horum omnium nefarias calumnias refellere singilla-

(1) Lib. 7 ethicorum.

tim oportet. Veritatis enim hoc peculiare munus est, ut errorem intrepido marte perstringat, illumque detegat, expugnet, confundat.

3. Tu, o mea Diva Deipara Virgo, ad ulteriores labores mihi præbe vires, et, gratia cælitus impetrata, intellectum illustra, calatum gubernata, stylum dirige, ut tuis encomiis digna promam, et ipsos adversarios tuos ad tui amorem compellam. Eam, partim, ingenii vim, illudque, partim, pro Assumptione tua mihi confer acumen, quod a Te pro Imm. Concep-
tu Jo. Duns Scotus accepit. Isthic adverse partis tutoribus, uti refert Pelbertus Temestarius, se opposuit

ingeniosissimus doctor; magnum fuit pondus argumentorum quibus impletatur, erantque numero 220: omnia sine interruptione, quieto et tranquillo animo solerter audivit, et mirabili suo ordine resumpsit, solvendo intricatas eorumdem difficultates et nodosos syllogismos ea (opinor) facilitate qua Samson Dalilæ ligamina in gratiam philistinorum posita disrupt. Actus obstupefcit sapientissimam illam Universitatem parisensem quam penes ille Marianus apologeta disputationem habuit, adeo, ut in gratificationem istum celebrissimo nomine *Doctoris Subtilis* condecoraverit.

OCCURRITUR IMPUGNANTUM TELIS

QUÆ CONTRA PRIMAM PARTEM DIRIGUNTUR

I. DIFFICULTAS

contra 1 caput Prodromi, nn. 1-2-3 seqq.

1. Argumentum quod ex nominis radice capitur, tenuem nullamve prorsus habere vim potest. Enim vero *Assumptionis* nomini *Mortis*, *Pausationis*, *Somnii* vel *Dormitionis* nomina refragantur. Primum quidem ab Euchologio græcorum, prout Ugo Menardus animadvertisit (1); secundum ex codicibus per ven. Card. Thomassinum in lucem editis, in quibus aperte legitur: *Solemnia de Pausatione S. Mariæ*, ut antiqua kalendaria romana silentio premam; tertium denique nomen ex innumeris monumentis queæ Theodorus Balsamonius collegit (2), solis luce clarius eruuntur. Ergo.

Ast perperam: *Mortis* enim, *Pausationis*, *Somnii* vel *Dormitionis* nomina sic facile cum *Assumptionis* nomine componenda putamus. Et primum *Assumptioni* non officit *Mors*: vel quia per synecdochen etiam *Mors* vocatur *Assumptio*, quum Ecclesia in *Assumptionis* die *Mortem*, *Resur-*

rectionem et *Assumptionem* copulatim celebret; vel quia mors Virginis accipi seorsim potest, cum plura Martyrologia diversis plane diebus *Assumptionem* a Morte separaverint: ita vetus occidentalis Ecclesiæ Martyrologium a Florentino typis excussum, ut alia prætermittam, die 18 januarii *Mortem* et die 15 augusti celebrat *Assumptionem*. Hinc locus objectus quoad primam partem in alterutro modo resolvi facile potest.

2. Ad *Pausationem* autem quod attinet, sciendum nobis est, quod in exordio beatificationis ven. Card. Thomassini quidam Consultor animadverterit et objeccerit, perillustrem Cardinalem veterem edidisse codicem in quo ista verba leguntur: *Solemnia Pausationis beatae Mariæ Virginis*, et inde pro memorato ven. Thomasino nihil secunda conclusit judicia. Verumtamen quidam suus conreli-giosus Clericus Regularis in aureo libello quem ann. 1723 in lucem Panormo dedit, eum ab hac labe gravium rationum munimine defæcare natus est. 1º Quia plures Ecclesie

(1) In *Sacrament. d. Gregorii*.

(2) In *Can. 3 Apostolorum*.